

Observare. Ordinea în care se așează una după alta părțile propoziției în propoziție, sau ale frasei (adică propozițiile) în frază, se numește topică.

Topica, după care părțile propoziției sau ale frasei se așează amesurat cerințelor gramaticale, se numește topica gramaticală (sau dreaptă); iar acela după care se așează amesurat cerințelor retorice, se numește topica retorică (sau inversă).

Când și cum să întrebuițăm pe una și când pe cea-l-altă, neputându-se arăta într'un curs elementar de sintaxă, vom aminti numai, că prin analizarea, din punctul de vedere al topice, a unor bucăți de citire bine scrise și luate din autorii noștri naționali, s'ar putea da școlarilor până la un punct oare-care noțiuni sigure despre topică.

Cunoștința topice este de mare necesitate pentru toți, câți voesc să scrie bine românește. Contra topice, prin urmare și contra spiritului limbei Românești păcătuesc toți, câți se încearcă a scrie Românește sub influința unor limbi streine; sau câți nu cunosc îndestul sintaxa limbei Românești.

IMITAȚIUNI MAI DESVOLTATE

O NOAPTE DE IARNĂ.

Sînt nouă ore seara. Soarele a apus de mult. Toate lucrurile sînt acoperite cu zăpadă, și razele lunei cad fără nici o căldură. Cerul e senin. Stelele sclipeșc pe bolta albastră și se oglindează pe luciul de gheață al lacului. Pretutindeni ochiul nu vede de cît figuri întunecoase. Un vînt rece și ascuțit bate de la răsărit și scutură de pe arbori cele din urmă frunze uscate. Florile gingașe dorm somnul de moarte. Cîntarea paserilor nu se mai aude. Numai scârțâitul zăpezei sub pașii pripiți ai călătorului ajunge până la urechile noastre. Nimeni nu stă bucuros în frig, ci și caută un locșor cald lângă sobă.

a) Să se schimbe descrierea «*O noapte de iarnă*» în formă epistolară. (Te-ai întors pe timpul acela cu părinții tei de la o rudă, ce sta cam departe. (Forma presintelui se va schimba în forma imperfectului) d. e. Erau nouă ore seara, când mă întorceam etc.

b). După acest model se va descrie o noapte de vară.